

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2813/2566

นาย พ.โจทก์ บริษัท ล. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 158, ป.วิ.อ. มาตรา 170, ป.วิ.อ. มาตรา 185, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 267, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 352

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อพิจารณาคำฟ้องโจทก์ข้อ 2 แล้ว โจทก์ไม่บรรยายว่า ข้อความเท็จในบัญชีผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ 1 ที่โจทก์อ้างเป็นมูลเพื่อขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่ในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการ และฐานลงข้อความเท็จในเอกสารของบริษัทเพื่อลวงให้ผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้นั้น มีข้อความอย่างไร หรือเป็นความเท็จด้วยเหตุใดและความจริงเป็นอย่างไร ส่วนที่โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสี่ไม่ยอมออกใบหุ้นให้แก่โจทก์ โจทก์ก็ได้อ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดและจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 ไม่เคยมีหนังสือเรียกประชุมผู้ถือหุ้นให้แก่โจทก์ทราบมาก่อน ก็ไม่มีรายละเอียดของการกระทำว่าเป็นการเรียกประชุมครั้งใด เมื่อวันที่เท่าใด อันจะเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ฯ มาตรา 41 และ 42 อีกทั้งคำขอท้ายฟ้องก็ไม่ได้อ้างบทบัญญัติความผิดอื่นมาด้วย ฟ้องโจทก์จึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 158 (5) (6) ไม่อาจลงโทษจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ได้ ส่วนจำเลยที่ 1 แม้ตามป.วิ.อ. มาตรา 170 บัญญัติว่า คำสั่งของศาลที่ให้คดีมีมูลย่อมเด็ดขาด ซึ่งหมายถึง คู่กรณีไม่อาจอุทธรณ์ฎีกาโต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้คดีมีมูลได้ แต่หากคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกา และศาลฎีกาเห็นว่าฟ้องไม่ชอบ ซึ่งต้องพิพากษายกฟ้อง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 185 วรรคหนึ่ง ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาจึงมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบ มาตรา 225

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 137, 267, 268, 352 และพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 41, 42 (1), (2) ให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระค่าเสียหาย 500,000 บาท เท่ากับจำนวนหุ้นของโจทก์และให้จำเลยที่ 4 โอนหุ้น 5,000 หุ้น ให้แก่โจทก์ และนับโทษจำเลยที่ 2 ในคดีนี้ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ 648/2564 และคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ 649/2564 ของศาลอาญา ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีมีมูลเฉพาะข้อหาตามฟ้องข้อ 2 เฉพาะจำเลยที่ 1 ให้ประทับฟ้องจำเลยที่ 1 ไว้พิจารณาในข้อหาดังกล่าว ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ให้ยกฟ้องในข้อหาดังกล่าว ส่วนข้อหาตามฟ้องข้อ 2.1 และข้อ 3 ให้ยกฟ้องจำเลยทั้งสี่ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่ามีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า คดีของโจทก์ตามฟ้องข้อ 2 มีมูลที่จะประทับฟ้องไว้พิจารณาสำหรับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 หรือไม่ เห็นว่า เมื่อพิจารณาคำฟ้องโจทก์ข้อ 2 แล้วโจทก์ไม่บรรยายว่า ข้อความเท็จในบัญชีผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ 1 ที่โจทก์อ้างเป็นมูลเพื่อขอให้ลงโทษจำเลย

ทั้งสี่ในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการ และฐานลงข้อความเท็จในเอกสารของบริษัท เพื่อลวงให้ผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้นั้น มีข้อความอย่างไร หรือเป็นความเท็จด้วยเหตุใด และความจริงเป็นอย่างไร ส่วนที่โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสี่ไม่ยอมออกใบหุ้นให้แก่โจทก์ โจทก์ก็ได้อ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดและจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 ไม่เคยมีหนังสือเรียกประชุมผู้ถือหุ้นให้แก่โจทก์ทราบมาก่อนก็ไม่มีรายละเอียดของการกระทำว่าเป็นการเรียกประชุมครั้งใด เมื่อวันที่เท่าใด อันจะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับหุ้นส่วนจดทะเบียน หุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 41 และ 42 อีกทั้งคำขอท้ายฟ้องก็ไม่ได้อ้างบทบัญญัติความผิดอื่นมาด้วย ฟ้องโจทก์จึงไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) (6) ไม่อาจลงโทษจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ได้ ส่วนจำเลยที่ 1 แม้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 170 บัญญัติว่า คำสั่งของศาลที่ให้คดีมีมูลย่อมเด็ดขาด ซึ่งหมายถึงคู่ความไม่อาจอุทธรณ์ฎีกาได้แม้คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้คดีมีมูลได้ แต่หากคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกา และศาลฎีกา เห็นว่าฟ้องข้อ 2 ไม่ชอบ ซึ่งต้องพิพากษายกฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 185 วรรคหนึ่ง ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาจึงมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 จึงต้องยกฟ้องจำเลยที่ 1 ตามฟ้องข้อนี้ด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปตามฎีกาของโจทก์ว่า ฟ้องของโจทก์ในข้อ 2.1 และข้อ 3 เป็นฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า โจทก์อ้างข้อเท็จจริงรับตามคำวินิจฉัยศาลอุทธรณ์ว่า การกระทำของจำเลยทั้งสี่ตามฟ้องข้อ 2 เป็นความผิดต่อเนื่องกับฟ้องข้อ 2.1 และข้อ 3 ซึ่งศาลฎีกาวินิจฉัยมาข้างต้นแล้วว่าฟ้องข้อ 2 เป็นฟ้องที่ไม่ชอบ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาข้ออ้างอื่นตามฎีกาโจทก์ และพิเคราะห์จากฟ้องข้อ 2.1 ที่โจทก์บรรยายว่า จำเลยทั้งสี่ร่วมกันแจ้งให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ผู้มีอำนาจหน้าที่รับจดทะเบียนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับบริษัทจำกัด โดยจำเลยทั้งสี่ร่วมกันแจ้งต่อนายทะเบียนว่า มีการประชุมสามัญประจำปีครั้งที่ 1/2561 และครั้งที่ 1/2563 มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการผู้ที่มีอำนาจและผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ 1 ในบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น หากโจทก์จะอ้างว่าการกระทำตามฟ้องข้อ 2.1 และ ข้อ 3 เป็นการกระทำต่อเนื่องจากฟ้องข้อ 2 ซึ่งบรรยายฟ้องไว้ว่าเหตุเกิดขึ้นระหว่างวันที่ 5 เมษายน 2560 ถึงวันที่ 16 กันยายน 2560 แต่โดยปกติทั่วไปการประชุมสามัญประจำปี 2561 และปี 2563 ก็ย่อมต้องมีการประชุมในปีนั้น ๆ เมื่อโจทก์บรรยายมาในฟ้องข้อ 2.1 และ ข้อ 3 ว่า การกระทำผิดเกิดจากการประชุมสามัญประจำปีครั้งที่ 1/2561 และครั้งที่ 1/2563 ฉะนั้นจึงเป็นไปไม่ได้ที่การกระทำตามฟ้องข้อ 2.1 และข้อ 3 จะเกิดขึ้นระหว่างวันที่ 5 เมษายน 2560 ถึงวันที่ 16 กันยายน 2560 โจทก์จึงไม่อาจอ้างได้ว่าเวลากระทำผิดตามฟ้องข้อ 2.1 และข้อ 3 เกิดขึ้นในวันที่ 5 เมษายน 2560 ถึงวันที่ 16 กันยายน 2560 ตามที่บรรยายไว้ในฟ้องข้อ 2 ประกอบการกระทำของจำเลยทั้งสี่ตามคำฟ้องข้อ 2.1 และข้อ 3 ที่โจทก์อ้างถึงตั้งแต่จำเลยทั้งสี่ร่วมกันโอนหุ้นของโจทก์โดยใช้นายชัยรัตน์ บิดาโจทก์เป็นเครื่องมือนั้นอาจเป็นการกระทำในวันเวลาใดก็ได้ก่อนที่จะมีการประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่ 1/2561 และครั้งที่ 1/2563 แต่ฟ้องโจทก์ข้อ 2.1 และข้อ 3 กลับไม่ได้บรรยายวันเวลาแห่งการกระทำใด ๆ ไว้เลย ฟ้องโจทก์ข้อ 2.1 และ ข้อ 3 จึงเป็นฟ้องที่เคลือบคลุมไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องในฟ้อง

ข้อ 2.1 และข้อ 3 มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 สำหรับฟ้องข้อ 2 ด้วย นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

ธัชพงศ์ วิสุทธิสังวร · อนุสรณ์ ศรีเมนต์ · วิชัย ช่างหัวหน้า

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2813/2566>